

in width, 5-39 cms in length and 0.06-0.15 millimeters in thickness. Their colours varied from light to dark wax (yellow), their smell had the characteristic of honey, their taste sharp. All the examined kinds were of the 1926 crop.

The ash of tobacco consists of:

Silica SiO ₂	1.040-16.11 %	Natrium oxide Na ₂ O	5.48-12.13 %
Carbon dioxide CO ₂	8.52-26.08 %	Chalk CaO	22.57-31.08 %
Phosphor pentoxide P ₂ O ₅	1.24 - 4.78 %	Magnesia MgO	1.85 - 9.67 %
Sulphuric Acid SO ₃	3.62- 5.95 %	Aluminium oxide Al ₂ O ₃	0.15 - 2.01 %
Chlorine Cl	1.15 - 8.88 %	Iron oxide Fe ₂ O ₃	0.28- 1.27 %
Potassium oxide K ₂ O	11.62-22.15 %	Lithium	Traces
		Iodine, Caesium and Rubidium	None.

The commercial factors of the tobacco quality are: a) The entire and without extinction combustion of the cigarette (and without addition of saltpetre), b) the taste when it is smoken, c) the colour of the leaves, d) the elasticity of the sheet, the quantity of nerves and the size of the stalk, that must not be wooden, e) the production of tobacco in cigarettes, depended from its density. These conditions can be precisely determined by the experts. But as for hygienic reasons is considered that the quantity of nicotine has influence on the smokers' health. I mention only the maximum and the minimum of it on each circumference. At all events for the tobacco merchants the gord quality of tobacco is not depended from the quantity of nicotine.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΠΡΟΣΕΔΡΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.— 'Αρχιεφέων 'Ηρακλείας ἀσύστατα προνόμια,
ὑπὸ κ. **Μ. Ω. Γεδεών.**

'Απὸ αἰώνων ἐπεκράτησεν ἐν τῇ τῆς Κωνσταντινοπόλεως Ἐκκλησίᾳ ἡ συνήθεια
'να χειροτονῇ ὁ μητροπολίτης τῆς Θρακικῆς Ἡρακλείας τὸν πατριάρχην τῆς ὑπερκει-
μένης τῶν πόλεων, εἴπερ ἦν πρεσβύτερος· εἰ δὲ μετετίθετο ἀπὸ μητροπόλεως ἐτέρας
εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, 'να δίδῃ εἰς αὐτόν, ίστάμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου, κατὰ τὴν
ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τελετὴν τῆς ἐνθρονίσεως, τὴν ποιμαντικὴν ράβδον, ἀσπαζό-
μενος τὴν χεῖρα τοῦ πατριάρχου, ἀσπαζόμενου, τὴν χεῖρα τοῦ Ἡρακλείας, εἰς ἀνάμνησιν
τῆς δῆθεν ὑποταγῆς τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Βυζαντίου εἰς τὸν μητροπολίτην τῆς
Ἡρακλείας. Τὸ κανονικῶς καὶ ίστορικῶς ἀδικαιολόγητον ἔθος τοῦτο δυστυχῶς ἐτε-
λεῖτο πολλάκις ἐπὶ τῷ αὐτῷ προσώπῳ, ἐπαναλαμβανόμενον, εἴπερ ἐκαλεῖτο τὸ δεύτε-
ρον, τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον, τὸ πέμπτον ἐπὶ τὴν τῆς Ἐκκλησίας, — ἀκριβέστερον ἐπὶ
τὴν τῶν Ἐκκλησιῶν — προεδρείαν. Τοῦ ἔθους τούτου τοῦ ἀσυστάτου καταμεμφόμενος

ό πατριάρχης Ἰωακείμ. Β' ὁ ἀπὸ Κυζίκου, τῆς ἐπανειλημμένης δῆλα γε δὴ ἐπιδόσεως τῆς ράβδου, κατὰ τὴν τὸ δεύτερον ἐκλογὴν αὐτοῦ κατήργησε, διατάξας τὸν μέγαν ἐκκλησιάρχην να δώσῃ αὐτὸς αὐτῷ τὴν ράβδον ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ ναοῦ, καθὼς ἐγίνετο καὶ γίνεται κατὰ τὰς συνειθισμένας εἰσόδους τῶν πατριαρχῶν ἐν τῷ ναῷ, πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἐσπερινῶν τε καὶ λειτουργιῶν. Αὐτὸς ἐγὼ ἤκουσα τοῦ πολυπείρου γέροντος ἐκείνου εἰπόντος ὅτι, ἐὰν ἡ ἐπίδοσις τῆς ράβδου γίνηται εἰς ἀντίτυπον τῆς παλαιᾶς ἐκείνης ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείας χειροθεσίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινοπόλεως, ἐγένετο ἀπαξὲ ἐπ' ἐμοὶ· σῆμερον δέ, κατὰ τὴν τὸ δεύτερον ἐνθρόνισίν μου (1 δεκεμβρίου 1873) δηλοῖ ἡ ἐπίδοσις εἶδος ἀναχειροτονίας· ὅπερ ἀδύνατον.

Τὰ παραμύθια, ἐφ' ᾧν ἔδραζεται ἡ προέρχεται τὸ τῶν μητροπολιτῶν Ἡρακλείας ἀσύστατον τοῦτο προνόμιον, καί τι ἔτερον ἐξ αὐτοῦ τερατοτοκηθέν, ἀναφέρονται εἰς τὴν διαστροφὴν ἐνὸς ἴστορικοῦ γεγονότος· τῆς ὑπὸ τοῦ ρωμαίου αὐτοκράτορος Σεπτιμίου Σευῆρου καταστροφῆς τοῦ Βυζαντίου, γενομένης ἔτει πέμπτῳ τῆς αὐταρχίας αὐτοῦ, 197, συνυπολογιζομένου καὶ τοῦ 193, ἥ 198. Τότε τὸ Βυζάντιον, ἐν ᾧ κατέμενον οἱ στρατηγοὶ τοῦ πρὸς Σευῆρον ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ἀνταγωνιζομένου Πεσκενίου Νηγροῦ, κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν¹ «έάλῳ λιμῷ. Πᾶσά τε ἡ πόλις κατεστράψῃ· καὶ θεάτρῳ τε καὶ λουτρῷν, παντός τε κόσμου καὶ τιμῆς ἀφαιρεθὲν τὸ Βυζάντιον, κώμη δουλεύειν περινθίοις δῶρον ἐδόθη, ὕσπερ καὶ Ἀντιόχεια λαοδικεῦσιν». Ἡν δὲ Πέρινθος, ἡ κατόπιν Ἡράκλεια, ἡ τῶν κάτω χρόνων Ἀρακλείᾳ. Οἱ μυθολόγοι τῶν παλαιῶν χρόνων, ἀναγινώσκοντες ἐν ἴστορικοῖς ὑπομνήμασι τὴν πολιτικῆς ὑποταγὴν τῆς τοῦ Βυζαντίου κώμης, πρώην πόλεως, εἰς τὴν Ἡράκλειαν, ἐδημιούργησαν καὶ συμπέρασμα ἀμυθέμεθλον, ὅτι καὶ ὁ τότε ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου—βεβαίως ἀνύπαρκτος—ἐγένετο ὑποτελῆς τῷ τῆς Ἡρακλείας ἐπισκόπῳ, διὸ ἐπίσης ἀνύπαρκτον τῷ τότε χρόνῳ φρονῶ, ἔως οὖ ἀποδειχθῇ τὸ τέως ἀσύστατον τῆς ὑπάρξεως ἐπισκόπων ἐν Βυζαντίῳ πρὸ τοῦ 211 - 217, καί, κατ' ἐμέ, καὶ ἐν Ἡρακλείᾳ.

Οἱ τὴν «Κωνσταντινούπολιν» τοῦ ἀξιμνήστου Σκαρλάτου Δ. Βυζαντίου ἀναγινώσκοντες² εὑρίσκουσι προχείρως ὅτι, ἐπτὰ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως ἔτη, δῆλα δὴ τῷ 204 ἥ 205, τὸ Βυζάντιον αὐτὸς ὁ Σευῆρος ἀνφοδόμησεν, ἀνεγέρχας τὰ δημόσια κτίρια καὶ ἔτερα προσθεῖς εἰς αὐτά. Ἀλλ' ἔδωκεν εἰς τὴν νέαν πόλιν τὴν τιμὴν ὡν μετονομασθῆ Ἀντωνίνα, ἥ Ἀντωνινία, ἀπὸ τοῦ ὄνόματος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀντωνίου Καρακάλα, συμπληρώσαντος πάντα τὰ ἔργα, ὅσα εἰς τὸ Βυζάντιον ὁ πατὴρ αὐτοῦ Σευῆρος ἤρξατο να οἰκοδομῇ. Λοιπόν ἐστι ὡν συμπεράνωμεν ἐκ τούτων ὅτι, ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς τὸ πτωχὸν καὶ ἐπὶ ἐπταετίαν, ταπεινόν, ἀστυ δίκαια πόλεως, ἐχορήγησε δὲ καὶ τὴν τιμὴν τῆς ὄνομασίας ἀπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, γενόμενον ἀρτι τὸ

¹ ΗΡΩΔΙΑΝΟΥ, τῆς μετὰ Μάρκου βασιλείας βιβλ. Γ', α', 10 - 17, καὶ στ', 18 - 19,

² τόμου Α' σ. 51.

Βυζαντίου ἐπιφανὲς καὶ διάσημον, ἦν ἀδύνατον καὶ ἀθέμιτον 'να ὑπόκηται, τόσον ἐπίσημος πόλις, εἰς τὴν Ἡράκλειαν, καὶ ἀθέμιτον 'να διατελῇ ὁ κατ' ἔκεινους τοὺς χρόνους (ἀνύπαρκτος) ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου εἰς τὸν ὡσαύτως ἀνύπαρκτον, κατ' ἐμέ, τῆς Ἡρακλείας ἐπίσκοπον.

Εὐτυχῶς, ἕκατὸν εἴκοσιν ἔτη μετὰ ταῦτα, τὰ πολλῷ κατόπι γαλκευθέντα μυθολογήματα ἥσαν ἄγνωστα. Αἱ δύο πρώται σεπταὶ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι τέλεον ἀγνοοῦσι τὸ ἐκ τῆς ἀμαθίας καὶ κενοδοξίας ὑστερον γεννηθὲν παραμύθιον τῆς ὑποταγῆς τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Βυζαντίου εἰς τὸν μητροπολίτην Ἡρακλείας καὶ τὸ δικαίωμα τούτου 'να χειροτονῇ ἔκεινον.

Εἰς τὴν πρώτην Οἰκουμενικὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον οἱ ἄγιοι πατέρες οἱ ταύτην ἀποτελοῦντες ἐπεκύρωσαν τὰ κατὰ συνήθειαν δικαιώματα τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, ὅπως ἔχῃ «τὴν ἔξουσίαν πάντων τῶν ἐπισκόπων τῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει — ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ρώμῃ ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθες ἔστιν». Εὗρεν ἡ ἀγία Σύνοδος δῆλα δὴ τοιαύτην τινὰ συνήθειαν ἐν Ρώμῃ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· 'να ἔχωσιν οἱ ἐπίσκοποι τῶν δύο τούτων πόλεων τὴν ἔξουσίαν, ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ Δύσει ἐπισκόπων ἔκεινος, οὗτος δ' ἐπὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει· εἶχον δέρα δικαιώματα 'να χειροτονῶσι τοὺς ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτῶν ἐπισκόπους. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τὸ κατὰ συνήθειαν ἀνεγνώρισε κυρώσασα διὰ τοῦ 6 κανόνος αὐτῆς ἡ Α' ἀγία Σύνοδος, δηλώσασα «ὅμοιώς καὶ κατὰ τὴν Ἀντιοχείαν, καὶ ἐν ἀλλαῖς ἐπαρχίαις, τὰ πρεσβεῖα σώζεσθαι ταῖς Ἐκκλησίαις». Ἀλλ' εἰς τὸν 7 κανόνα διέταξεν· «ἐπειδὴ συνήθεια κεκράτηκε καὶ παράδοσις ἀρχαία, ὥστε τὸν ἐν Αἰλίᾳ ἐπίσκοπον τιμᾶσθαι, ἔχέτω τὴν ἀκολουθίαν τῆς τιμῆς, τῇ μητροπόλει μέντοι σωζομένου τοῦ οἰκείου ἀξιώματος». "Εταξε δῆλα δὴ καὶ τὸν Ιεροσολύμων (Αἰλίας) μετὰ τὸν Ἀντιοχείας, ισότιμον τοῖς τρισὶν ἑτέροις· ἀλλ' ἐπειδὴ μητρόπολις τῆς μεγάλης ἔκεινης ἐπαρχιακῆς διοικήσεως ἦν ἡ Καισάρεια τῆς Παλαιστίνης, ἐτιμήθη δὲ δικαίως ὁ τῶν Ιεροσολύμων ἐπίσκοπος, ἔχησφαλίσθη τῇ τῆς Καισαρείας Ἐκκλησίᾳ «τὸ οἰκεῖον ἀξιώματα» 'να χειροτονῇ τὸν τῆς Ἀγίας Πόλεως πατριάρχην ὁ μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης. Περὶ τοῦ τῆς Κωνσταντινούπολεως ἐπισκόπου οὕτε δυνατὸν ἦν, οὕτε εὔλογον 'να γράψῃ διάταξιν ἡ Σύνοδος, διότι μόλις, ἵσως, ἤρξατο ἡ οἰκοδομὴ κτισμάτων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῇ νέᾳ δηλ. πρωτευούσῃ.

'Αλλά, πενήντα καὶ ἐν ἔτη — καθ' ἀ πάντες ὑπολογίζουσι — μετὰ τὰ ἐπίσημα τῆς πόλεως ἐγκαίνια, συνῆλθον ἐν αὐτῇ οἱ πατέρες τῆς Β' ἀγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οὗτοι δὲ σαφῶς διατάσσουσι, διὰ τοῦ 3 κανόνος αὐτῆς, ὅπως ὁ τῆς πρωτευούσης ταύτης τοῦ κράτους ἐπίσκοπος ἔχῃ τὴν αὐτὴν πατριαρχικὴν τιμὴν, ταχθῇ δὲ δεύτερος, μετὰ τὸν πάπαν Ρώμης, «διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν (τὴν Κωνσταντινόπολιν) Νέαν Ρώμην». Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην προσέχω πολύ. Βεβαίως εἶχεν ἐπίσκοπον ἡ κατὰ

Θράκην Ἡράκλεια τότε· ἀλλ' αὐτὸς οὐδὲν εἶπε περὶ δικαιώματος, ἢ μᾶλλον «οἰκείου ἀξιώματος», ἀγνοῶν βεβαίως τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τῆς κωνσταντινοπολιτικῆς Ἐκκλησίας «οἰκεῖον ἀξιώμα». Τοῦτο δ' ἡγνόουν καὶ οἱ ἐκατὸν πεντήκοντα τῆς Συνόδου ταύτης πατέρες, οἱ γινώσκοντες τὸν 7 κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου· διότι, καθὼς ἐκεῖνοι διέταξαν ὅντα χειροτονῆ τὸν Ἱεροσολύμων ὁ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, οὕτω καὶ αὐτοὶ καθῆκον εἶχον ὅντα προσαρτήσωσιν εἰς τὸν 3 κανόνα τῆς Β' Συνόδου τὴν διάταξιν «τῇ μητροπόλει σωζομένου τοῦ οἰκείου ἀξιώματος»—τοῦ μητροπολίτου τῆς Ἡρακλείας χειροθετοῦντος τὸν ἀρχιεπίσκοπον Νέας Ρώμης. Ἀλλ' οὐδὲν διέταξαν τοιοῦτο, διότι ἡγνόουν καὶ οἱ 150 ὑποταγὴν τοῦ ἐπισκόπου Βυζαντίου εἰς τὸν τῆς Ἡρακλείας ἐπίσκοπον.

Ἀνασκοποῦντες ἐκατὸν εἴκοσιν ἔτη ἀπὸ τῶν ἐγκαινίων τῆς Κωνσταντινοπόλεως, εὑρίσκομεν ὅτι τὸν κατόπι τοῦ Μητροφάνους Ἀλέξανδρον ἐχειροτόνησαν, κατά τινα παράδοσιν, οἱ πατέρες (τινὲς τούτων βεβαίως) τῆς Α' Συνόδου. Παῦλος ὁ ὁμοιογητὴς ἐχειροτονήθη ὑπὸ τῶν ὄρθιοδόξων, ἀποστεργόντων τὴν ὑπὸ τῶν αἵρετικῶν Εὐσεβίου τοῦ Νικομηδείας καὶ Θεοδώρου τοῦ Ἡρακλείας χειροθεσίαν. Τὸν κακόδοξον Μακεδόνιον ἐχειροθέτησαν οἱ ὁμόφρονες αὐτῷ Θεόδωρος Ἡρακλείας, Θέογνις ὁ Νικαίας καὶ Μάρις ὁ Χαλκηδόνος. Δημόφιλον τὸν ἀρειανὸν ἐχειροθέτησεν ὁ αὐτὸς Θεόδωρος, ἐνῷ συγχρόνως τὸν ὄρθιοδόξον Εὐάγριον ἐχειροθέτησεν ὁ Ἀντιοχείας Εὐστάθιος. Τὸν Ναζιανζοῦ Γρηγόριον ἐνεθρόνισεν ὁ Ἀντιοχείας Μελέτιος. Συγχρόνως σχεδὸν Μάξιμον τὸν Κυνικὸν ἐχειροθέτουν ἐπίσκοποί τινες τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀποσταλέντες ὑπὸ Τιμοθέου τοῦ πατριάρχου αὐτῆς. Τὸν ὑπὸ τῆς Β' Συνόδου ψηφισθέντα Νεκτάριον, τὸν ἐκ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας συγκλητικόν, ἐχειροθέτησε Διόδωρος ὁ ἐπίσκοπος Ταρσοῦ¹. Τὸν ιερὸν Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομον ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος. Σισίννιον τὸν Α' ἐχειροθέτησε καὶ ἐνεθρόνισε τῷ 426 σύνοδος, ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ ἡράτους ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου Β' συγκληθεῖσα. Ἀνατόλιον τὸν ἐπὶ τῆς Δ' ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἐχειροθέτησε Διόσκορος ὁ κακόδοξος πατριάρχης Ἀλεξανδρείας. Ἐκ τῶν ταῦτα γραφόντων χρονογράφων οὐδεὶς μαρτυρεῖ ὅτι μητροπολίτης τις Ἡρακλείας εὑρεθεὶς ἐν Κωνσταντινοπόλει διεμαρτυρήθη βλέπων οὐ σωζόμενον τὸ «οἰκεῖον ἀξιώμα»—διότι οὐδεὶς ἐγίνωσκεν ὑπάρξασαν ὑπὸ τὸν Ἡρακλείας πρὸ χρόνων ἐπισκοπὴν Βυζαντίου.

Μετὰ τὴν Δ' ὥμιος Σύνοδον εὑρίσκομεν χειροθεσίας πατριαρχῶν γενομένας ὑπὸ μητροπολιτῶν Καισαρείας, διότι εὑρέθησαν ἐν Κωνσταντινοπόλει, καὶ καθὸ «πρωτόθρονοι» μητροπολίται, ἐχειροθέτησαν αὐτοὶ τὸν Κωνσταντινοπόλεως. Ἀλλ' ἐμάθομεν χειροθεσίαν, καθ' ἣν μετέσχε μὲν ὁ Ἡρακλείας, ἀλλ' ἐτάχθη δεύτερος. Τῇ 12 ἀπριλίου 806 Νικηφόρος ὁ ἐν ἀγίοις ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινοπόλεως ὑπὸ Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Α' Καππαδοκίας, καθὸ πρωτοθρό-

¹ ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ, βιβ. Ζ' 8. ΚΟΝΤΟΓΟΝΟΥ Πατριολογίας, τ. Β', 528.

νου, καὶ Λέοντος μητροπολίτου Ἡρακλείας Θράκης, καὶ Θωμᾶ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, ὡς ἀφηγεῖται σύγχρονος συγγραφεὺς πατριαρχικοῦ καταλόγου¹. Γινώσκομεν καὶ τὸν Φώτιον ὑπὸ Γρηγορίου Ἀσβεστᾶ μητροπολίτου Συρακουσῶν χειροτονηθέντα· γινώσκομεν ἀπὸ τοῦ Βαλσαμῶνος καὶ Στέφανον τὸν βασιλόπαιδα ὑπὸ Θεοφάνους Καισαρείας, καὶ Λεόντιον μοναχὸν ὑπὸ Δημητρίου Καισαρείας χειροτονηθέντας. Ἐμάθομεν ὅμως ὅτι καὶ Ἀγαπητὸς ὁ πάπας Ῥώμης, ἐν Κωνσταντινοπόλει διατρίβων, ἔχειροθέτησε τὸν πατριαρχῆν Μηνάν, τῷ 536. Ἰωσὴφ ὁ Α' τῷ 1268 ἔχειροθετήθη ὑπὸ Γρηγορίου Μιτυλήνης (Παχυμ. Α', σ. 305).

Πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι τὴν πρώτην ἀξίωσιν τοῦ μητροπολίτου Ἡρακλείας περὶ χειροτονίας τοῦ Κωνσταντινοπόλεως διετύπωσε, δικαίως κρίνων, κατὰ τὴν χειροτονίαν Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ, Θεόδωρος ὁ Ἡρακλείας, δραττόμενος τοῦ 4 κανόνος τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου. Κατὰ τοῦτον, πᾶς ἐπίσκοπος πρέπει νὰ ψηφίζηται καὶ χειροθετῆται ὑπὸ πάντων τῶν ἐπισκόπων, τῆς ἀπαρχίας εἰ δὲ δυσχερής ἡ συγκέντρωσις πάντων, τρεῖς ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ συναχθῶσιν ἐπὶ τὸ αὐτό, συμψήφων γινομένων γραπτῶν καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ νὰ διεξαγάγωσι καὶ τὴν χειροτονίαν καὶ τὴν χειροθεσίαν· ὁ Θεόδωρος Ἡρακλείας ἔνστασιν ἐποιήσατο κατὰ τῆς τοῦ μακαρίου Παύλου χειροτονίας, οὐχὶ διότι ἥσαν οἱ πρὸν αὐτοῦ ἀρχιερεῖς τῆς Ἡρακλείας κυρίαρχοι τῆς ἐπισκοπῆς τοῦ Βυζαντίου, ἀλλὰ διότι «αὐτοῖς ὡς γείτοις ἡ χειροτονία διέφερεν». εἶπε δ' αὐτοῖς, διότι προσέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐνστάσεως, καὶ τὸν Νικομηδείας Εὔσέβιον². Ἐπειδὴ δὲ πολὺ συνεχῶς οἱ μητροπολῖται τῆς Ἡρακλείας ἔμενον ἐν Κωνσταντινοπόλει, ἀπόντων τοῦ τε πρωτοθρόνου Καισαρείας καὶ τοῦ δευτεροθρόνου (κατὰ τὴν «Τάξιν προκαθεδρίας») Ἐφέσου, κενουμένου τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, ὁ Ἡρακλείας ἔχειροθέτει τὸν Κωνσταντινοπόλεως. Εἰ δὲ ἔμενεν ἐν Κωνσταντινοπόλει τυχαίως ὁ Καισαρείας, ἢ τις τῶν πατριαρχῶν τῆς ἔφας λήξεως, αὐτὸς ἐτέλει τὸ τῆς χειροθεσίας μυστήριον, κατὰ τὴν «τάξιν τῆς προκαθεδρίας» προτιμώμενος. Ἐντεῦθεν ὁ Βαλσαμών, καίτοι ζητεῖ νὰ ἐμπεδώσῃ, ἐν ἐρμηνείᾳ τοῦ 3 κανόνος τῆς Β', τὰ ψευδοϊστιδώρεια δεκρέτα τοῦ Ἡρακλείας, ὅμως εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ 12 κανόνος τῆς Δ' ἀναγκάζεται νὰ εἰπῃ ὅτι «ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἐξ ἀνάγκης παρὰ τοῦ Ἡρακλείας χειροτονεῖται»³.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐξ ἀμαθίας καὶ κενοδοξίας ἐνισχυθείσης συνηθείας⁴ ἔμεινεν

¹ ἐκ τίνος παλαιοῦ χειρογράφου τὸ τεμάχιον ἐξεόρθη ἐν τῷ φυλλαδίῳ τοῦ FISCHER De catalogis patriarch. Constantin. et de chronologia octo prim. patriarcharum. 1884.

² ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ Γ', 3. Περὶ τῶν ἀναφερομένων δινομαστὶ προσώπων, ὅσον εἰς τὰς πηγὰς ἀφορᾷ, βλέπε τοὺς «Πατριαρχικούς μου Πίνακας».

³ ἐρμηνείᾳ εἰς 12 κανόνα τῆς ἐν Χαλκηδόνι.

⁴ καὶ τοι εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἱερωσύνης ἰδιάζει ἡ λέξις χειροθεσία (ἐπισκόπου), ἀδιακρίτως ἐνταῦθα γράφω καὶ τὴν λέξιν χειροτονία, ὅπως μὴ τὴν αὐτὴν ἐπαναλαμβάνω λέξιν.

εἴθος τῆς εἰς τὸν ἐνθρονιζόμενον πατριάρχην ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείας ἐπιδόσεως τῆς ποιμαντικῆς ράβδου, καίτοι προσεκτική τις ἔξέτασις τῶν κανονικῶν λεγομένων ψήφων ἀποδεικνύει ὅτι «δι Κωνσταντινοπόλεως οὐκ ἔξι ἀνάγκης παρὰ τοῦ Ἡρακλείας μητροπολίτου λαμβάνει τὴν ράβδον». Εἰς τὰ ὑπομνήματα πατριαρχικῶν τινῶν ἐκλογῶν λείπουσιν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μελλόντων ἐπιδοῦναι τὴν ράβδον· κατὰ τὰς ἐκλογάς, τοῦ Θεολήπτου Β' (27 φεβρουαρίου 1585) — Κυρίλλου Ε' (σεπτεμβρίου, 1748) — Μελετίου Β' (νοεμβρίου 1768) — Ιερεμίου Δ' (μαΐου, 1809) — Εὐγενίου Β' (ἀπριλίου, 1821) — Κωνσταντίου Α' (ιουλίου, 1830) — Κωνσταντίου Β' (αὐγούστου, 1834) — Ἀυθίμου Δ' (νοεμβρίου, 1840) οὐδεμίᾳ ὑπογραφὴ τῶν δῆθεν δικαιουμένων 'να παρίστανται. Δέον δὲ 'να γινώσκομεν ὅτι τὰ ὑπομνήματα τῶν ἐκλογῶν ὑπεγράφοντο κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ πατριάρχου, μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ παλατίου τὸ πρίν, ἀπὸ τοῦ μεγάλου βεζίρη δὲ κατόπιν (1657) ἐπιστροφὴν εἰς τὸν πατριαρχικὸν ναόν. Εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν «ὑπομνημάτων» τούτων εύρισκομενεὶς ὑπογεγραμμένους μητροπολίτας Ἡρακλείας. Ἐν τούτοις ἡ συντάξασα τοὺς «Γενικοὺς Κανονισμοὺς» ἐθνοσυνέλευσις τοῦ 1859, σεβομένη τὸ ἔθος τοῦτο, λαβόν ἵσχυν καθεστῶτος, διέταξεν ἐν κεφαλαίῳ περὶ τοῦ προσωπικοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως (τοῦ πατριάρχου) 'ν ἀποτελῇ μέλος τῆς συνελεύσεως αὐτοδικαίως ὁ μητροπολίτης τῆς Θρακικῆς Ἡρακλείας, χάριν τοῦ ἔθους τῆς ἐπιδόσεως τῆς ποιμαντικῆς ράβδου. Καὶ τοῦτο μὲν ἵσως ἀνεκτόν· ἀλλὰ παρεισέφροσην ἔτερον ἔθος, κανονικῶς παρατράγωδον.

Τὴν ἀρχὴν τούτου τοῦ ἔθους ἀδύνατον ἐγένετο 'να ἔξακριβώσω. Γνωστὸν ὅτι τὸ δίκαιον τῆς ἐν τῷ ιερῷ συνθρόνῳ ἔγκαθιτιρύσεως ἰδιάζει τῷ ἀρχιερεῖ, κατὰ τὰς τελουμένας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ λειτουργίας. Ἄλλὰ κατὰ τὰς πατριαρχικὰς τοιαύτας, ὁ Ἡρακλείας, ἐνδυόμενος τὴν λειτουργικὴν αὐτοῦ στολὴν, ἴστατο ἐπὶ τοῦ ιεροῦ συνθρόνου. Εἰδον δ' αὐτὸς ἐγὼ κουφότητος ἔνδειξιν κατά τινα λειτουργίαν τῷ 1884, ὅτε συνελειτούργει ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ μετὰ τοῦ μητροπολίτου Ἐφέσου Ἀγαθαγγέλου, δευτέρου τῇ τάξει, Γρηγόριος ὁ Ἡρακλείας, τρίτος τῇ τάξει, διατυπώσας τὴν ἀξιωσιν 'να μὴ φαλῇ ἡ συνήθης «φήμη» τοῦ προεξάρχοντος μητροπολίτου, διότι παρῆν αὐτός, διάδοχος τοῦ δικαιώματος τῶν πρὸ αὐτοῦ — πρὸ 1600 ἐτῶν — ἀρχιερέων, ἐχόντων δῆθεν ἐπίσκοπον τὸν τοῦ Βυζαντίου.

Τῶν ἐν τύποις σήμερον ὑπ' ἐμοῦ διασωζόμενων ἱστορημάτων τούτων, τὰ μὲν ἐκ πηγῶν ἐντύπων ἀθροίσας, τὰ δὲ μαθών ἐκ παραδόσεως, ὑποβάλλω, κατὰ καθῆκον πρὸς τὴν ἀλήθειαν, δυνάμενος αὐτὴν 'να ἀκριβώσω καὶ καταστήσω γνωστὴν νῦν, ἦν ἦν ἀδύνατον 'να γράψω πρὸ τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν, νεώτερος ὅν, καὶ στερούμενος θάρρους, ὅπερ ἔχω νῦν, περὶ τὸ δειλινόν, δυστυχῶς, τοῦ βίου μου.